

Opiskeluhuollon johtaminen

Opetustoimen ohjausjärjestelmän muutos – tiukasta normiohjauksesta itseohjautuvuuteen

”Kun valta on kansalla, kenellä se silloin on?”

(Paavo Haavikko)

Säädökset, määräykset, rahoitus, suunnitelmat arviointi toimintaa ohjaamassa, jäsentämässä ja kehittämässä

- **Valtion ohjaa kuntia**
 - Lait ja asetukset
 - Valtionosuudet ja -avustukset
 - Opetussuunnitelman perusteet
 - Koulutuksen arviointi
- **Kunta päättää**
 - Hallinnon järjestäminen
 - Resurssit
 - Opetussuunnitelma
 - Muut lakisääteiset suunnitelmat
 - Itsearviointi

Opiskeluhoillon prosessit ja toimijat

Yhteisöllinen opiskeluhoolto

- **Koulutuksen järjestäjä**
 - Järjestämisvastuu
 - Suunnittelu, ohjaus ja seuranta
 - Yhteistyö, osallisuus
 - Suunnitelmat: hyvinvointisuunnitelma, ops:n kuvaus opiskelijahuollosta
 - Opiskeluhoillon ohjausryhmä
- **Oppilaitos**
 - Suunnittelu, toteuttaminen, arviointi
 - Yhteistyö, osallisuus
 - Opiskelijakunnan kuuleminen
 - Oppilaitoskohtainen opiskeluhooltosuunnitelma
 - Oppilaitoskohtainen opiskeluhooltoryhmä

Yksilökohtainen opiskeluhoolto

- **Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto**
- **Koulukuraattori- ja psykologipalvelut**
 - Oikeus palvelujen saamiseen
 - Yhteydenotto palvelujen saamiseksi
 - Konsultaatiot
 - Yhteiset asiakastapaamiset
 - Salassapito
 - Asiakas- ja potilasrekisterit
- **Monialainen asiantuntijaryhmä**
 - Opiskeluhooltokertomukset
 - Opiskeluhooltorekisteri
 - Salassapito
 - Suhde opetukselliseen tukeen
 - Suhde kurinpitoon
 - Suhde muuhun moniammatilliseen yhteistyöhön

Kohtaavatko kaksi maailmaa? Kenen ehdoilla suunnitellaan, toteutetaan, arvioidaan ja kehitetään – ja kuka tätä kaikkea johtaa?

- 1) edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia sekä osallisuutta ja ehkäistä ongelmien syntymistä;
- 2) edistää oppilaitosyhteisön ja opiskeluympäristön hyvinvointia, terveellisyttä ja turvallisuutta, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä;
- 3) turvata varhainen tuki sitä tarvitseville;
- 4) turvata opiskelijoiden tarvitsemien opiskeluhoitopalvelujen yhdenvertainen saatavuus ja laatu;
- 5) vahvistaa opiskeluhoillon toteuttamista ja johtamista toiminnallisena kokonaisuutena ja monialaisena yhteistyönä.

Mihin lait velvoittavat?

- ❖ Monialaiseen, suunnitelmalliseen yhteistyöhön
- ❖ Osallistamiseen toiminnassa ja päätöksenteossa
- ❖ Lasten ja nuorten elinolosuhteiden seuraamiseen ja arviointiin
- ❖ Yhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseen
- ❖ Yksilön terveyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistämiseen ja tukemiseen
- ❖ Omavalvontaan ja arviointiin
- ❖ Yksilön ongelmiin puuttumiseen salassapitosäännösten estämättä

Kannatteleeko koulutus? (Karvi 5:2019)

- ❖ Koulutusasteiden välillä suuria eroja laadunarvioinnin ja itsearvioinnin tasossa ja toteuttamisessa
- ❖ Varhaiskasvatuksessa otettu ensiaskeleita laadun indikaattoreiden käyttöön otossa
- ❖ Perusopetuksen järjestäjien oman toiminnan arviointi ei täytä lain vaatimuksia
- ❖ Lukioiden laadunhallinta- ja itsearviointijärjestelmien kehitystyö vaatii ohjausta ja resursointia

Näkymiä OPS-matkan varrelta – pedagogisella johtamisella suuri vaikutus uudistuksen onnistumiseen (Karvi 2020)

1. Opetussuunnitelmien käyttöönoton **tukea ja ohjausta** on lisättävä ja vahvistettava.
2. Opetuksen järjestäjän tulee yhdessä esiopetusyksiköiden ja koulujen johdon kanssa huolehtia **selkeästä pedagogisesta johtamisesta** kehittämisprosessin aikana.
3. **Osallistamista, vuorovaikutteista toimintaa ja yhteistyötä** tulee lisätä esi- ja perusopetuksessa.
4. Esi- ja perusopetuksen opettajien **hyvinvoinnista ja työssäjaksamisesta** tulee huolehtia.
5. **Oppimisympäristöjen** kehittämistyössä tulee huomioida niiden fyysiset, **psykkiset ja sosiaaliset** ulottuvuudet.
6. **Opetussuunnitelmatyön merkitystä** tulee painottaa enemmän koulutyön kehittämisessä.
7. **Laaja-alaisen osaamisen ja (monialaisten) oppimiskokonaisuuksien merkitystä ja tavoitteita** tulee **selkeyttää** esiopetusyksiköissä ja kouluissa.
8. Esi- ja perusopetuksen järjestäjien tulee huolehtia, että opetussuunnitelmien käyttöönottoon on varattu **riittävästi resursseja**.

100

TURUN
YLIOPISTO
UNIVERSITY
OF TURKU

Kiitos!

Yhteystiedot: esko.lukkarinen@avi.fi